

За наукові досягнення В.Н. Гриднєв нагороджений радянськими орденами: Трудового Червоного Прапора (двічі), орденами Жовтневої Революції, «Знак Пошани», медалями.

Останні роки свого життя Віталій Никифорович часто згадував КІП, роботу на кафедрі, її місце в діяльності інституту металофізики АН УРСР [2]. На його честь в КІП на інженерно-фізичному факультеті (ІФФ) встановлено меморіальний портрет і засновано стипендію його імені для студентів, які мають найкращі досягнення у навчанні та громадській роботі. В 9 корпусі ІФФ КІП на честь сторіччя від дня народження відкрито аудиторію імені В.Н. Гриднєва.

Література

1. *Храмов Ю.О.* Гриднєв Віталій Никифорович / Енциклопедія історії України; у 10 т. / редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. – К.; Наук.думка, 2004 – Т.2: Г - Д, с 205.
2. *О.В. Білоцький.* В.Н.Гриднєв і педагогічна школа підготовки фахівців у КІП з металознавства, термічної обробки та фізики металів. – Успехи физ. мет./ Usp.Fiz.Met. 2008, т.9, с. 451- 457.

ВНЕСОК К.В. ДУБНЯКА (1890–1948) У СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

Омельченко С.В.

*Комунальний вищий навчальний заклад
«Тульчинське училище культури»,
м.Тульчин, Вінницька обл., вул. М.Леонтовича, 52
e-mail: svitlana_tuk@ukr.net*

Завдяки доступу до архівних документів і забороненої раніше літератури, історики науки в нинішніх умовах отримали можливість на новій методологічній базі зробити їх науковий аналіз, повернути із забуття імена багатьох діячів української історії, культури, науки.

До особистостей, чия інтелектуальна спадщина є донині належно не поцінованою, належить Костянтин Володимирович Дубняк (1890–1948). Його багатогранна наукова діяльність стосувалась багатьох галузей: український вчений, педагог, бібліограф, методист, журналіст, редактор, географ і економіст, краєзнавець, громадський діяч. К.Дубняк є автором понад 200 праць: монографії, статті, рецензії, бібліографічні списки. Вчений аналізував стан сільськогосподарської бібліографії в Україні, укладав бібліографічні покажчики з проблем природознавства, розробляв питання теорії і методики географії, краєзнавства. Друкувався у журналах «Бібліологічні вісті», «Вісник сільськогосподарської науки», «Знання», «Книга», «Краєзнавство», «Культура і побут», «Нова книга», «Червоний шлях», газетах «Вісті ВУЦВК», «Комуніст», «Хозяйство Полтавщини»,

«Журнал бібліотекознавства та бібліографії», «Вісник НКЗС», «Україна» та ін.

На початку 20-х років професор К. Дубняк досить серйозно займався проблемами наукової бібліографії, про що свідчать складені ним бібліографічні покажчики з вивчення географії Полтавщини. Особливо цінним у справі його бібліографічних досліджень є бібліографічний показник «Матеріали до вивчення Полтавщини» [1].

Одним із основних завдань Бюро було також пропагування й розповсюдження спеціальної сільськогосподарської бібліографічної класифікації, яку розробив колишній голова Бюро Г.О.Кохин та затвердила Президія СГНКУ. Впроваджена у Центральній сільськогосподарській книгозбірні у Києві, спеціальна сільськогосподарська бібліографічна класифікація набула подальшого розповсюдження у сільськогосподарських книгозбірнях міст України [2]. Результати роботи Бюро у вигляді ряду бібліографічних збірників, підготовлених під керівництвом та за редагуванням К.Дубняка, були репрезентовані, під час Всеросійської сільськогосподарської виставки у серпні 1923 року в Москві. Протягом цього ж року Бюро підготувало також повну бібліографію наукових робіт академіка П.Тутковського.

У 1924 р. Бібліографічно-бібліотечне бюро, яке очолював книгознавець і бібліограф К.Дубняк, розпочало роботу зі створення національної (краєзнавчої за термінологією тих років) галузевої бібліографії, а саме облік літератури, журнальних і газетних статей, які видаються на території України або на території, заселеній українцями (Західна Україна, Кубань, Амурський край та ін.). Задля цього Бюро отримувало обов'язковий примірник видань із сільськогосподарських та суміжних галузей, які стосувались сільського господарства України, незалежно від місця видання й мови. Такий «краєзнавчий принцип», застосований 80 років тому, цілком відповідає і сучасним науково-методичним підходам щодо визначення національної бібліографії [3].

За такими ж науково-методичними вимогами було підготовлено й видано систематичний показник у формі щорічника «Матеріали сільськогосподарської бібліографії України. 1925 рік» [4], який започаткував національну галузеву бібліографію. Дане видання вважається унікальним зразком високопрофесійної та сумлінної науково-бібліографічної праці й має вагомe значення для об'єктивного відтворення історії розвитку аграрної науки України 20-х років минулого століття [5].

Не судилося здійснитись планам Бібліографічно-бібліотечного бюро СГНКУ видати повну бібліографію сільськогосподарської літератури за 1917–1924 рр., щорічники за 1926–1927 рр., хоча бібліографічні картотеки цих матеріалів були вже підготовлені. З ліквідацією СГНКУ в 1927 р. картотеки були втрачені, а переважну більшість співробітників СГНКУ, в тому числі і К.Дубняк, у 30-ті роки минулого століття були репресовані, як націоналісти і вороги народу [6].

Література

1. Дубняк К. Матеріали до вивчення Полтавщини (Бібліографічний покажчик літератури) // Господарство Полтавщини. – 1922. - № 4 – 5. – С.12 – 15.
2. Дубняк К. Бібліографічне Бюро СГНКУ // Вісник сільськогосподарської науки. – К.: Офіційно-видавниче бюро СГНКУ. -1923. -Т.ІІ. - вип 8-12.-серпень-грудень.-с.303.
3. Омельчук В. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки // Бібл. вісн. – К., 1995. – № 5. – С. 1–13.
4. Матеріали сільсько-господарської бібліографії України. 1925 рік. Т.1, вип. 1 / УСРР. Сільсько-Господарський Науковий Комітет України. Загальна Секція; Упорядкував К. Дубняк. – Х., 1927. – 227 с.
5. Вергунов В.А. Історія і сьогодення національної сільськогосподарської бібліографії / В.А. Вергунов // Бібл. вісн. – 2006. – № 1. – С. 19-24.
6. Дубняк Кость [Біогр. довідка] // Енциклопедія Українознавства. Словникова частина / Голов. ред. В.Кубійович; Наук. т-во ім. Т.Г. Шевченка – Репринтне відтворення вид. 1955-1984 рр. – К.: Глобус, 1994. – Т. 2.– С. 60.

«СЛОВНИК ЗООЛОГІЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ» І.ЩОГОЛЕВА – ПАМ'ЯТКА НАУКОВОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ

Онищенко А.О.

*Комунальний вищий навчальний заклад
«Тульчинське училище культури»,
м.Тульчин, Вінницька обл.,вул. М.Леонтовича,52
e-mail: asyakinofoto@gmail.com*

У 2018 р. Національна академія аграрних наук України відзначатиме своє 100-річчя. Сьогодні спостерігається пожвавлення інтересу до відновлення імен вітчизняних учених, які працювали для її становлення та розвитку. Однією з яскравих особистостей, що стояла у витоків формування галузевої академічної науки, був Іринарх Михайлович Щоголів (1873–1943) – відомий учений-ентомолог першої половини ХХ ст., освітянин та організатор сільськогосподарської науки.

Здійснений контент-аналіз творчих напрацювань І.М. Щоголева засвідчив, що значну увагу вчений приділяв вивченню питань зоологічної номенклатури й термінології. У 1918 р. світ побачив «Словник української ентомологічної номенклатури» І.М. Щоголева. У 1927–1928 рр. природничий відділ Інституту української наукової мови Української академії наук видав упорядкований І.М. Щоголевим «Словник зоологічної номенклатури». Нині він є бібліографічною рідкістю і пам'яткою української лексикографії. Як стверджує у передмові до факсимільного видання словника директор Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, член-кореспондент НАН України І.А. Акімов, на розвиток української наукової термінології не